

The background is an abstract watercolor wash in various shades of blue, ranging from light sky blue to deep, dark navy blue. The colors are blended and textured, creating a sense of depth and movement. The text is centered and rendered in a white, serif font with a slight drop shadow, making it stand out against the darker blue areas.

ПРАВА У РАДУ, РАД НА ПРАВИМА

ПОСТИГНУЋА И ПРЕПОРУКЕ

УВОД

Развојни центар за младе из Београда координирао је конзорцијум који чине омладинске, синдикалне и образовне организације/институције из Србије, Босне и Херцеговине, Северне Македоније, Црне Горе, Хрватске и Словачке у реализацији пројекта „Права на раду, рад на правима“.

Циљ пројекта био је да се направи свеобухватна анализа информисаности младих о њиховим правима у радном окружењу, а затим да се покрене низ образовних активности међу младим радницима кроз вршњачку едукацију, као и шира кампања са циљем информисања младих о томе како да штите своја права и промовишу их међу вршњацима.

УВОД

Пошли смо од претпоставке да задовољство послом чини важан део свеукупног животног задовољства младог човека, истовремено верујући да је задовољан млади радник најпродуктивнији, и са намером да заједно допринесемо стварању радног окружења по мери младог човека.

УВОД

Пројекат је реализован од 1. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године са следећим партнерима:

- **Развојни центар за младе**
- **Синдикат управе Републике Србије**
- **Синдикат управе Републике Српске**
- **Синдикат управе и правосуђа Црне Горе**
- **Синдикат УПОЗ Северне Македоније**
- **Центар за напредне студије ЈИЕ Универзитета у Ријеци**
- **Синдикално едукативни центар из Бање Луке**
- **Коалиција омладинских организација СЕГА из Прилепа**
- **Фондација Будва**
- **YouthWatch из Братиславе**

УВОД

Пројекат је реализован уз подршку Европске уније кроз програм Ерасмус+ Европске комисије (КА2: Изградња капацитета у области младих).

Упркос броју директно укључених актера, координатор је подстицао редовну комуникацију свих актера, одржавши 5 састанака чланова конзорцијума током процеса и водећи активну дневну онлајн комуникацију од самог почетка.

Међутим, без обзира на то што су постављени и од стране партнера поштовани минимални захтеви у погледу доприноса спровођењу пројекта, додатни ангажман зависио је од појединачног интересовања и посвећености теми.

АКТИВНОСТИ

Прва од њих била је **ИНИЦИЈАЛНИ САСТАНАК** конзорцијума, одржан 12-13. децембра 2018. године у Београду, Србија.

АКТИВНОСТИ

Осим што су се фокусирали на визуале пројекте и активности које ће уследити – пре свега, истраживање међу циљном групом (млади људи запослени у јавној администрацији у укљученим земљама), чланови конзорцијума су такође потписали Изјаву о сарадњи на пројекту „Права на раду, рад на правима“, потврђујући спремност да допринесу спровођењу пројекта, као и упознатост са правима и одговорностима које произилазе из пројекта.

Такође, договорена је **ИЗРАДА ЗАЈЕДНИЧКЕ ИНТЕРНЕТ ПЛАТФОРМЕ** чији је циљ био побољшање видљивости пројекта и ширење садржаја и резултата пројекта међу широм популацијом.

АКТИВНОСТИ

Активност која је уследила било је ИСТРАЖИВАЊЕ „Да ли сте упознати са својим радним правима“ са циљем да се направи одговарајућа анализа у земљама које су укључене о нивоу информисаности младих у вези са њиховим правима у радном окружењу, појавама које их угрожавају и доступним механизмима заштите (јануар - март 2019).

АКТИВНОСТИ

Фокус истраживања био је на младима узраста до 35 година, запосленим у јавној администрацији. Истраживање је спровео Центар за напредне студије ЈИЕ Универзитета у Ријеци, уз подршку синдиката управе и правосуђа укључених у реализацију пројекта.

Као резултат тога, поред националних извештаја, добили смо и регионални пресек, истражујући и разлике између земаља ЕУ и земаља које још увек нису чланице ЕУ, а добијени материјал служио је даљем прилагођавању и обликовању образовних и информативних активности.

АКТИВНОСТИ

Наредни САСТАНАК КОНЗОРЦИЈУМА уследио је 8-9. априла 2019. године са циљем да се представе и анализирају резултати истраживања, како би се користили као додатне информације у припреми наредних активности.

АКТИВНОСТИ

Осим чињенице да су присутни чланови конзорцијума дошли до заједничког разумевања ситуације у области радних права младих, овај састанак био је и одлична прилика да се разговара о програмским и логистичким детаљима обуке за вршњачке едукаторе, као наредном кораку у пројектној реализацији.

Обука је заказана за крај маја 2019. у Братислави, Словачка и донета је заједничка одлука о тренерском тиму.

АКТИВНОСТИ

Обука за вршњачке едукаторе одржана је у Братислави, Словачка, од 20. до 25. маја 2019. Учесници обуке били су млади синдикални активисти из синдиката који су укључени као партнери, заједно са представницима партнерских организација из Хрватске и Словачке. 36 младих стекло је знање, информације и вештине да делују као вршњачки едукатори на тему радних права младих.

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ

Уз вођство тима искусних тренера, учесници су детаљно учили о:

- 1) правима младих, са фокусом на заштити сопствених радних права, и**
- 2) конкретним вежбама и алатима које ће користити у свом даљем раду са младима - почевши од планираних вршњачких радионица у укљученим земљама.**

Након обуке, уследио је трећи састанак конзорцијума који је имао за циљ процену до тада реализованих резултата и припрему корака који ће уследити, са фокусом на локалним активностима.

АКТИВНОСТИ

**ЛОКАЛНЕ АКТИВНОСТИ -
ВРШЊАЧКЕ РАДИОНИЦЕ**
реализоване су у периоду јун-
август 2019. године (и
надаље) у земљама из којих
долазе обучени вршњачки
едукатори.

АКТИВНОСТИ

Сprovedено је више од 40 различитих информативно-промотивних активности, у просеку 12-15 људи свака, од којих неке чак и у окружењу које није било планирано у оквиру пројекта, што представља „додатну вредност“ пројекта (овде мислимо на радионице одржане у Бугарској и Словенија, са циљем презентације тема пројекта и ширења мреже партнера заинтересованих за тему).

Око 600 младих људи сазнало је више о својим правима која проистичу из радног односа, појавама које угрожавају та права, али и расположивим механизмима заштите, и дата им је могућност размене искустава из сопственог радног окружења.

АКТИВНОСТИ

Вршњачки едукатори окупили су се на планини Златибор крајем августа на КОНСУЛТАТИВНОМ САСТАНКУ, како би поделили утиске са радионица које су одржали у периоду јун-август 2019.

Током састанка констатован је низак ниво информисаности младих о томе шта су уопште радна права, како их користити и штитити, а истакнуто је и то да су млади посебно заинтересовани да се упознају са темом мобинга, сматрајући га највећом претњом стабилном радном окружењу савременог доба.

АКТИВНОСТИ

Поред тога, закључено је да су захваљујући овим радионицама многи млади људи први пут научили када имају право на слободне дане, како третирати прековремени рад, шта су забрањени облици понашања у радном окружењу. Додатно, неки од учесника радионица по први пут су реално сагледали улогу синдиката у заштити радних права и упознали се са активностима синдиката на јачању положаја младих у радном окружењу.

Заједнички је направљен избор најважнијих порука које су млади едукатори сматрали важним за даљи пренос вршњацима, а припремљен је и видео материјал са питањима и одговорима из области радних права младих. На четвртом састанку конзорцијума утврђени су и детаљи медијске кампање планиране за наредни период.

АКТИВНОСТИ

У периоду септембар-новембар 2019. уследила је МЕДИЈСКА КАМПАЊА у укљученим земљама.

Обухватила је промоцију припремљеног видео материјала (централни спот и 10 видео клипова који нуде одговоре на најчешће питања и заблуде у вези са радним правима младих радника) на друштвеним мрежама пројектних партнера и шире, ТВ гостовања и објаве у традиционалним и друштвеним медијима; израду и представљање сугестивне веб анимације и информативне брошуре о радним правима младих; поделу информативног материјала током уличних акција итд.

АКТИВНОСТИ

Током кампање партнери су забележили:

- ✓ **75 појављивања у традиционалним медијима (укључујући ТВ, онлајн и штампане медије) и**
- ✓ **305 најава на друштвеним мрежама - на основу мерљивих показатеља,**
- ✓ **рачуна се да је више од 3,5 милиона људи из читавог региона имало прилику да чује и информише се о пројектним темама и активностима.**

ХАШТАГОВИ

**#ERASMUSPLUS, #RIGHTSATWORK, #WORKONRIGHTS, #DC YOUTH,
#PRAVAURADU_RADNAPRAVIMA, #RCZAMLADE,
#BUDI_I_TI_DIO_NAS, #STVARNOVAZNO**

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Одржана је 29. новембра 2019. у Београду, Србија, окупивши више од 60 представника омладинских организација, синдиката, образовног сектора и институција које се баве питањем радних права младих, као и међународних партнера (амбасада и организација) заинтересованих за тему.

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Циљ конференције био је да се широј јавности представе резултати пројекта:

- ✓ **налази спроведеног истраживања „Да ли сте упознати са својим радним правима“,**
- ✓ **брошура „Радна права младих, негативне појаве које их угрожавају и доступни механизми заштите“,**
- ✓ **видео материјал са често постављеним питањима и одговорима на тему радних права младих,**
- ✓ **сет препорука за даље поступање различитих структура које се баве темом.**

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Такође, конференција је била усмерена ка повезивању различитих актера укључених у тему пројекта, подстичући њихове заједничке акције у будућности.

Пети састанак конзорцијума одржан је одмах након Конференције и дао је прилику члановима конзорцијума да размене мишљења о реализацији пројекта, процене постигнуто и започну припрему завршних извештаја пројекта.

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА

ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ

1,200

**МЛАДИХ
ЗАПОСЛЕНИХ**
у јавном сектору
укључених
земаља
учествовало је у
истраживању које
је имало за циљ
анализу стања у
вези са правима
младих радника

36

**МЛАДИХ
СИНДИКАЛНИХ
АКТИВИСТА**
стекло је знања и
вештине да делују
као вршњачки
едукатори на тему
радних права
младих, како их
промовисати и
заштитити

40

**РАДИОНИЦА
СПРОВЕДЕНО**
је у укљученим
земљама,
уводећи тему
дубље у
заједницу, са
фокусом на
запосленим
младим људима

ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ

3,5

**МИЛИОНА
ЉУДИ
РАЗЛИЧИТОГ
УЗРАСТА
из укључених
земаља
информисано је
о пројектним
темама и
активностима кроз
широку медијску
кампању**

75

**ОБЈАВА У
МЕДИЈИМА
и 305 објава на
друштвеним мрежама
реализовано током
пројектног циклуса**

600

**ЗАПОСЛЕНИХ
МЛАДИХ
до 35 година
информисано је о
правима у радном
окружењу и како
их заштитити
ако су угрожена,
доприносећи тако
стварању радног
окружења по мери
младог човека**

ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ

- Припремљени су **НАЦИОНАЛНИ ИЗВЕШТАЈИ И РЕГИОНАЛНИ УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД** који садрже анализу добијених статистичких података, као и главне закључке и препоруке за даље поступање у вези са темом
- **ПРЕЦИЗАН ПЛАН ДАЉЕГ ДЕЛОВАЊА** који укључује актере из различитих сектора израђен је и спреман за употребу од јануара 2020. године.

ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ

КАО ГЛАВНИ РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА
ПРИПРЕМЉЕНИ СУ:

- **Закључци и препоруке из локалних активности**
- **10 видео спотова и централна видео презентација**
- **брошура „Радна права младих, појаве које их угрожавају и доступни механизми заштите“**
- **веб анимација**

ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ПРОЈЕКТА

- ✓ Одржан припремни састанак конзорцијума чији је домаћин био Развојни центар за младе по окончању неопходних процедура за потписивање уговора са ЕАЦЕА-ом, са циљем адекватне припреме за активности које ће уследити након званичног почетка пројекта (12-14. октобар 2018. године)
- ✓ Израђена свеобухватна и динамична веб презентација пројекта, са циљем ширења главних резултата пројекта - www.pravaauradu.org

ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ПРОЈЕКТА

- ✓ Одржане додатне радионице у Бугарској и Словенији, са циљем ширења партнерске мреже за наставак процеса
- ✓ Реализована тродневна обука о управљању пројектним циклусом, како би се додатно унапредили капацитети чланова конзорцијума за будуће процесе (новембар 2019. године).

ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ПРОЈЕКТА

НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ

Екстерно:

- **Наредни кораци захтевају укључивање још једног актера од значаја - званичних институција које се баве темама пројекта (млади, права из радног односа) са свих нивоа, ако желимо да се оствари видљив и конкретан напредак**
- **Резултати пројекта треба да се представе релевантним међународним и европским мрежама које покривају пројектне теме како би се допринело њиховој адекватној промоцији и ширењу – додатно, успостављање партнерства са различитим мрежама може значајно повећати утицај пројекта у друштву**

НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ

- **Партнери не треба да се ограничавају на младе запослене у јавном сектору - иста потреба за информацијама и додатном едукацијом постоји и у другим секторима (истакли сами млади током пројекта)**
- **Партнери не би требало да ограничавају своје деловање на регион и ближе европске земље – у следећем кораку би требало да укључе земље које би могле послужити као „пример добре праксе“ када је реч о радним правима младих (скандинавске земље, на пример)**

НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ

- **Партнерима се саветује да почну са активностима информисања младих и пре него што млади уђу у први радни однос - то су информације које би требало да добију пре завршетка факултета или чак у средњој школи у одређеном формату прилагођеном узрасту циљне групе**
- **Поред тога, партнери би требало да се повежу са националним заводима за запошљавање и учине сопствени информативни материјал доступним и за кориснике њихових услуга.**

НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ

Интерно:

- Партнери треба да раде константно на јачању сопствених капацитета и јачању мреже партнера на различитим нивоима, унапређујући сопствену „базу знања“ новом експертизом и контактима
- Партнери треба да побољшају контакте са медијима и другим релевантним актерима од значаја (од локалног до националног нивоа), чак и ако тренутно није од значајан ни за један актуелни заједнички пројекат

ЕРАСМУС+

Како функционише?

Европска комисија (ГДОК - Генерални директорат за образовање и културу) задужена је за политике из области едукације, обуке и младих.

Акције Ерасмус+ програма подељене су у децентрализоване и централизоване. Децентрализованим акцијама у свакој програмској земљи управљају националне агенције које су именоване од стране националних власти.

Централизованим акцијама се управља на европском нивоу од стране Извршне агенције за едукацију, аудиовизуале и културу (ЕАЦЕА) са седиштем у Бриселу. ЕАЦЕА је задужена за комплетан циклус управљања пројектима, од промоције до програмског дела, као и анализе резултата пројеката и програма.

За више информација посетите сајт ЕАЦЕА:
https://eacea.ec.europa.eu/homepage_en.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

you
watch

ОДРИЦАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТИ: Подршка Европске комисије у припреми ове презентације не представља подршку садржају, који одражава искључиво ставове аутора и Комисија не може да буде одговорна за употребу садржаних информација.